



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ- 4101-020-01/2014

P/14/021

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów

T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06

lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/14/021 Wsparcie rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw środkami Unii Europejskiej w ramach działania 4.3 i 4.5 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Kontroler Alina Walenia, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91522 z dnia 18.09.2014 r.
(dowód: akta kontroli str.1 - 2)

Jednostka kontrolowana YASA Motors Poland Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. (Spółka YASA)
39-300 Mielec, ul. Wojska Polskiego 20.

Kierownik jednostki kontrolowanej Markus Müller – Prezes Zarządu Spółki YASA
Aneta Cieśla – Prokurent.

(dowód: akta kontroli str. 3 - 8)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Kontrolą objęto ocenę zgodności realizacji projektu „Utworzenie Centrum Badawczo – Rozwojowego YASA” (Projekt) wdrażanego w latach 2013 – 2014 (do 30.09.2014 r.) w ramach poddziałania 4.5.2. Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (PO IG) z warunkami umowy o dofinansowanie.

Pozytywną ocenę kontrolowanego zakresu działalności Spółki YASA uzasadniają w szczególności:

- właściwe udokumentowanie zasadności utworzenia Centrum Badawczo – Rozwojowego stanowiącego założenia Projektu, z punktu widzenia spełnienia kryterium merytorycznego poddziałania 4.5.2. PO IG.
- prawidłowość przeprowadzonych postępowań o udzielanie zamówień na roboty budowlane, dostawy maszyn i urządzeń,
- dokumentowanie i ewidencjonowanie zdarzeń gospodarczych związanych z realizacją Projektu.

W kontroli ustalono, że Spółka YASA nie dopełniła obowiązku wynikającego z umowy o dofinansowanie poinformowania w terminie 30 dniowym IW/IP II o wprowadzonych zmianach w zakresie realizacji Projektu polegających na zwiększeniu powierzchni użytkowej z wnioskowanej ok. 2.000 m² do 2.740 m² wybudowanej hali produkcyjno – magazynowej wraz z zapleczem socjalno – biurowym. Wydatki kwalifikowalne dotyczące robót budowlanych przedstawione w dwóch wnioskach o płatność ustalane były do wysokości przysługującego limitu

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

określonego w tabeli 20 wniosku o dofinansowanie z przeznaczeniem na wybudowanie powierzchni 2.000 m².

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1.Charakterystyka Projektu wdrażanego przez Spółkę YASA w ramach Działania 4.5. PO IG

Opis stanu
faktycznego

W kontroli ustalono, że na realizację projektu „Utworzenie Centrum Badawczo – Rozwojowego YASA” zawarta została w dniu 25.01.2013 r. umowa o dofinansowanie Nr POIG.04.05.02-00-078/12-00, w ramach poddziałania 4.5.2. *Wsparcie inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki*, Osi Priorytetowej 4 *Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia*, PO IG.

Wniosek złożony został 27.01.2012 r. w ramach przeprowadzonego konkursu w dniach 16-27.01.2012 r. przez Ministra Gospodarki (zwanego Instytucją Wdrażającą/Instytucją Pośredniczącą II stopnia, IW/IP II) dotyczącego poddziałania 4.5.2 „*Wsparcie inwestycji w sektorze usług nowoczesnych*” PO IG. Zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie z dnia 26.01.2012 r. głównym założeniem Projektu było utworzenie Centrum Badawczo – Rozwojowego w celu prowadzenia badań i rozwoju innowacyjnych technologii w zakresie obróbki materiałowej, w tym innowacyjnej technologii Cryogenics. Spółka YASA otrzymała informację o zatwierdzeniu Projektu w dniu 4.10.2012 r. (IW/IP II opublikowała listę wniosków zatwierdzonych do wsparcia). Umowa o dofinansowanie Projektu z dnia 25.01.2013 r. określała warunki zapisane w § 3 ust. 1, z terminem ich wykonania do 31.08.2013 r., tj.:

- przedłożenie prawomocnego pozwolenia na budowę wraz z pełną dokumentacją oddziaływania Projektu na środowisko,
- przedłożenie umowy pożyczki z Banku Deutsche Leasing Polska S.A, co najmniej na kwotę 35 mln zł,
- przedłożenie odpisu z KRS z zarejestrowanym podwyższeniem kapitału zakładowego o 2.950 tys. zł oraz w terminie do 31.12.2013 r. o 1.000 tys. zł (z 50 tys. zł wg stanu na 25.01.2012 r.).

Ustalono, że Spółka YASA wypełniła powyższe warunki w ustalonym terminie (pismo Spółki YASA z 24.05.2013 r do IW/IP II). Wg stanu na 23.05.2013 r. (odpis KRS) wysokość kapitału zakładowego Spółki YASA wynosiła 4.410.020 zł. Decyzją 11/2013 ARP/OML/7351/0/2013 z dnia 30.04.2013 r. Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. Oddział w Mielcu zatwierdziła projekt budowlany i udzieliła pozwolenia na budowę dla inwestycji: budowa hali produkcyjno – magazynowej wraz z budynkiem socjalno – biurowym. W projekcie budowlanym ustalona została powierzchnia użytkowa inwestycji wynosząca 2.740 m².

(dowód: akta kontroli str.43 – 54, 434 – 446)

Zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym (określonym w §6 umowy o dofinansowanie) planowana realizacja Projektu obejmowała okres od 1.07.2012 r. do 31.12.2013 r., tj. z zachowaniem warunków określonych w cyt. § 3 ust. 1 umowy. W okresie realizacji Projektu do umowy o dofinansowanie wprowadzono dwoma aneksami zmiany dotyczące terminów wykonania Projektu, tj. aneksem nr 1 z 1.08.2013 r. nastąpiło wydłużenie okresu realizacji z 1.07.2012 r. do 31.12.2014 r., a aneksem nr 7 z 29.07.2014 r. skrócenie okresu realizacji do 30.09.2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 9 – 42)

Na etapie wdrażania Projektu zweryfikowane zostały koszty kwalifikowalne i koszty całkowite (IW/IP II zmniejszyła część dofinansowania do wydatku „zakup działki budowlanej” opisanego w pkt 20 wniosku o dofinansowanie). We wniosku o

dofinansowanie wykazano jako koszty kwalifikowalne zakup 3,2 ha działki na terenie SSE – Euro Park Mielec, a na etapie realizacji Projektu ustalona została kwota kosztów kwalifikowalnych obejmujących zakup 1 ha gruntu. W związku z powyższym kwota kosztów kwalifikowalnych z przeznaczeniem na zakup działki wynosząca 1.600 tys. zł, zmniejszyła się do kwoty 487,5 tys. zł. (aneks do umowy z 1.08.2013 r. zmieniający kwotę wydatków kwalifikowalnych na zakup 1 ha działki).

Zgodnie z § 6 umowy o dofinansowanie Projektu oraz pkt 20 wniosku, dofinansowanie wynosiło 70% wydatków kwalifikowalnych Projektu, tj. kwoty 54.250 tys. zł. Całkowity koszt realizacji Projektu wynosił 56.605,2 tys. zł (brutto), a całkowita kwota wydatków kwalifikowalnych wynosiła 54.250 tys. zł (netto) i dotyczyła: zakupu gruntu (487,5 tys. zł), kosztów budowy hali z zapleczem biurowo – socjalnym o powierzchni 2.000 m² (5.400 tys. zł) oraz zakupu maszyn i urządzeń związanych z realizacją inwestycji „budowa Centrum Badawczo – Rozwojowego YASA” (47.262,5 tys. zł)

Koszty realizacji i źródła finansowania Projektu określone zostały w umowie w sposób następujący:

- całkowity koszt realizacji – 56.605,2 tys. zł (brutto),
- wysokość wydatków kwalifikowalnych – 54.250 tys. zł (netto)
- wysokość dofinansowania – 37.975 tys. zł (stanowiąca 70% wydatków kwalifikowalnych), z tego w formie dotacji celowej 5.696,2 tys. zł (15% kwoty dofinansowania) oraz 32.278,7 tys. zł w formie płatności ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (85% kwoty dofinansowania).

(dowód: akta kontroli str. 9 - 42)

Na etapie wniosku o dofinansowanie Projektu zaplanowano następujące źródła jego finansowania (zgodnie z pkt.5 biznes planu):

- środki własne: 4.000 tys. zł,
- dofinansowanie w ramach działania 4.5.2 POIG: 37.975 tys. zł,
- pożyczka z Banku Deutsche Leasing Polska S.A.: 12.275 tys. zł (dołączono do wniosku o dofinansowanie Promesę Banku Deutsche Leasing Polska S.A pożyczki wystawioną w dniu 26.01.2012 r. na kwotę 35.000 tys. zł).

Stwierdzono, że Spółka YASA na etapie oceny wniosku o dofinansowanie wykazała posiadanie środków (własne + pożyczka) na sfinansowanie 72% wydatków kwalifikowalnych projektu, przy wymaganym przez zapisy regulaminu dofinansowania 30% wkładzie własnym. Wkładem własnym zgodnie z Wytocznymi dla konkursu w ramach naboru były wszystkie środki poza dofinansowaniem.

(dowód: akta kontroli str. 55 – 134)

W toku realizacji Projektu dokonano następujących zmian umowy w zakresie warunków finansowych:

- aneksem nr 1 z 1.08.2013 r. zmniejszony został koszt kwalifikowany Projektu z 54.250 tys. zł do 53.150 tys. zł oraz kwota dofinansowania z 37.975 tys. zł na 37.205 tys. zł (obniżenie wartości kosztu kwalifikowalnego zakupu działki budowlanej).

(dowód: akta kontroli str. 9 - 42)

Wykonanie planowanych do osiągnięcia wskaźników w związku z realizacją Projektu przedstawiało się następująco:

- 17 wskaźników produktu zaplanowanych zostało do osiągnięcia w okresie kwalifikowalności Projektu (2013 – 2014): zakup działki i wybudowanie Centrum Badawczo – Rozwojowego (budynku hali produkcyjnej wraz z zapleczem

socjalno – biurowym o powierzchni 2.000 m²) w Mielcu, zakup 15 specjalistycznych urządzeń badawczych (5-osiowa strefa obróbcza dla testów i serii próbnych typu Grob G550 – dwie szt., MAG NBH 800 5-osiowe poziome centrum obróbcze – dwie szt., MAG NBV 700 5-osiowa pionowa maszyna frezarska – dwie szt., MAG VDM 550 tokarka pionowa z osią do frezowania – dwie szt., szlifierka narzędziowa Walter Helitronic Power – jedna szt., maszyna narzędziowa laserowa – jedna szt., maszyna pomiarowa – jedna szt., Spektrometr pomiarowy – jedna szt., modułarna instalacja pomiarowa – jedna szt., Chropowatościomierz – jedna szt., maszyna do pomiaru narzędzi – jedna szt.) oraz oprogramowania (Catia 5V – jedna szt., Siemens NX7.5 – dwie szt., AVANTAGE FEM – jedna szt.). Na dzień 30.09.2014 r. wszystkie wskaźniki produktu zrealizowano w 100%. Dokonane w toku kontroli oględziny potwierdziły zakup wyżej wymienionych maszyn i urządzeń stanowiących wyposażenie Centrum Badawczo-Rozwojowego YASA.

(dowód: akta kontroli str. 135 – 138, 139 – 152)

- 14 wskaźników rezultatu zaplanowanych do osiągnięcia w latach 2013 – 2019. W latach 2013 – 2014 zaplanowano osiągnięcie dwóch wskaźników dotyczących zatrudnienia w dziale B+R, tj. w 2013 r. – trzy etaty, w 2014 r. – 10 etatów. Wg stanu na koniec 2013 r. zatrudnienie wynosiło trzy etaty i w 2014 r. zwiększyło się o 43 etaty. Stan zatrudnienia na 7.11.2014 r. w Spółce YASA wynosił 47 etatów. – wszystkie etaty dotyczyły działalności *Centrum Badawczo-Rozwojowego*. Wykaz pozostałych wskaźników rezultatu planowanych do osiągnięcia w latach 2015 – 2019 obejmował: utworzenie 21 etatów w dziale B+R, 10 nowych wyrobów, jedną nową usługę, utworzenie własnego działu B+R oraz nawiązanie współpracy z jednostką naukową, wprowadzenie technologii środowiskowej, zmianę energochłonności – 262,5 MWh/rok, zmianę materiałochłonności 56.250 kg/rok, eliminację odpadów materiałowych – 56.250 kg/rok, wdrożenie 20 nowych projektów B+R prowadzonych przez wspartą Spółkę, planowaną kwotę przychodów ze sprzedaży wyników prac B+RT – 25.960 tys. zł, planowaną liczbę zatrudnionych naukowców ze stopniem minimum doktora – dwa etaty, nawiązanie współpracy z trzema jednostkami B+R i 30 MŚP.

(dowód: akta kontroli str. 135 – 138, 153)

Analiza 10 największych kwotowo faktur (z 44 ogółem) związanych z realizacją Projektu obejmujących łączną kwotę 33.072,4 tys. zł, tj. 62% całkowitej kwoty kosztów kwalifikowalnych Projektu wykazała, że faktury związane z realizacją Projektu nie były finansowane z innych źródeł publicznych. Faktury finansowane były ze środków prywatnych, z uzyskiwanych płatności w ramach realizowanego Projektu oraz ze środków banków finansujących. Opis zawarty na ww. fakturach wskazywał, że finansowane były z jednego źródła środków publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 154 - 156)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Uzasadnienie spełnienia przez Projekt kryteriów merytorycznych Działania 4.5 PO IG

Opis stanu faktycznego

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) Spółka YASA prowadziła działalność gospodarczą wskazaną pod numerem 72.19.Z, tj. „badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych.” Spółka YASA posiadała status „mikroprzedsiębiorstwa” (wypis z KRS na 24.09.2014 r.). Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością SKA utworzona została 7.10.2011 r. (umowa spółki). Jedynymi akcjonariuszami są REMOG Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Mielcu ul. Wojska Polskiego 16 oraz YASA MOTORS Poland Sp. z o.o. z siedzibą w Mielcu ul. Wojska Polskiego 16. YASA MOTORS Poland Sp. z o.o. z siedzibą w Mielcu ul. Wojska Polskiego 16 jest jedynym komplementariuszem.

(dowód: akta kontroli str. 3 – 8)

Beneficjent w punkcie 17 wniosku o dofinansowanie wskazał, że przedmiotem Projektu było utworzenie Centrum Badawczo – Rozwojowego w celu prowadzenia badań i rozwoju innowacyjnych technologii w zakresie obróbki materiałowej, w tym innowacyjnej technologii Cryogenics. Technologia ta jest przełomem w dziedzinie obróbki skrawaniem. Podstawę technologii stanowi system chłodzenia narzędzi (frezów, noży, wiertel) płynnym azotem, dzięki czemu eliminuje się wielopłaszczyznowy problem podgrzewania obrabianego materiału.

Okres stosowania technologii nie stanowił przedmiotu oceny wniosku o dofinansowanie. Spółka YASA w uzasadnieniu wniosku wskazała, że maszynowa technologia obróbki materiałowej Cryogenics została opracowana przez amerykańsko-izraelski koncern MAG IAS w roku 2010. Po raz pierwszy została wdrożona w 2011 r. i od razu została uznana za przez R&D Magazyn jako jedna ze 100 najlepszych innowacji w roku na świecie poprzez przyznanie prestiżowej nagrody R&D 100 Awards (określana jako Oskar wśród producentów innowacyjnych technologii). Są to informacje upublicznione na stronach internetowych firmy MAG IAS oraz R&D Magazyn. W uzasadnieniu wniosku Beneficjent przedłożył:

- branżowe czasopismo naukowe GEARSOLUTIONS z sierpnia 2012 roku, w którym zawarto informacje o maszynach w technologii Cryogenics
- artykuł branżowy o produktach z zastosowaniem Cryogenics firmy MAG Europe GmbH z dnia 12.10.2012r.
- wyciąg ze strony internetowej koncernu Liebherr Aerospace z informacją z dnia 16.03.2013r. o wdrażaniu w firmie technologii Cryogenics opartej o 5 osiowe cele obróbcze typu Grob.
- artykuł branżowy z czasopisma „Nowe technologie” wrzesień-październik 2011, gdzie opisano różnice w stosowaniu technologii obróbki z funkcją Krio.

(dowód: akta kontroli str. 55 - 134)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Zamówienia publiczne udzielane przez Spółkę YASA w związku z realizacją Projektu

Opis stanu faktycznego

Umowa o dofinansowanie Projektu zobowiązywała Spółkę YASA poprzez dyspozycję § 13 ust. 1 do „stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych², do udzielania zamówień publicznych w ramach Projektu, w przypadku gdy wymóg jej stosowania wynika z art. 3 ustawy.” Art. 3 ust. 5 cyt. ustawy Prawo zamówień publicznych, odnosi się do sytuacji Projektu i Spółki YASA działającej na zasadach ustawy z dnia 15 września 2000 r. *Kodeks spółek handlowych*³. Przepisy cyt. ustawy Prawa zamówień publicznych należało stosować „jeżeli łącznie zachodziły następujące okoliczności:

- a) ponad 50% wartości udzielanego przez nie zamówienia jest finansowane ze środków publicznych lub przez podmioty, o których mowa w pkt 1-3a,
- b) wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8,
- c) przedmiotem zamówienia są roboty budowlane obejmujące wykonanie czynności w zakresie inżynierii lądowej lub wodnej, budowy szpitali, obiektów sportowych, rekreacyjnych lub wypoczynkowych, budynków szkolnych, budynków szkół wyższych lub budynków wykorzystywanych przez administrację publiczną lub usługi związane z takimi robotami budowlanymi”.

Ze względu na niezachodzące łącznie przesłanki określone w cytowanym wyżej przepisie (punkty „b” i „c”) Spółka YASA nie była zobowiązana do stosowania przepisów *Prawa zamówień publicznych*.

Umowa o dofinansowanie Projektu, poprzez dyspozycję § 13 ust. 2, zobowiązywała Spółkę YASA do dokonywania zakupów w oparciu o najbardziej korzystną ofertę z zachowaniem zasady konkurencyjności, jawności i przejrzystości oraz dołożenia wszelkich starań w celu uniknięcia konfliktu interesów rozumianego jako brak bezstronności i obiektywności w wypełnianiu funkcji jakiegokolwiek podmiotu objętego umową.

(dowód: akta kontroli str. 55 - 134)

W 2013 r. przeprowadzono łącznie 16 postępowań ofertowych w związku z realizacją Projektu, z czego 1 dotyczyło zakupu działki, 1 robót budowlanych oraz 14 zakupu maszyn i urządzeń i oprogramowania stanowiących wyposażenie Centrum Badawczo - Rozwojowego. Ustalono, że Spółka YASA dokumentowała procedurę ofertową archiwizując w każdym przypadku: zapytania ofertowe, potwierdzenia ich nadania, oferty składane przez dostawców, protokoły wyboru ofert.

Z dokumentacji dotyczącej wyboru dostawców/wykonawców wynikało, że Spółka YASA w następującym zakresie realizowała przywołane powyżej umowne zobowiązanie:

- zakup działki budowlanej:

Przedmiotem postępowania była zakup nieruchomości wskazanej w specyfikacji jako teren z przeznaczeniem pod zabudowę przemysłową z uchwalonym Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego zlokalizowanej w Mielcu na terenie SSE Euro Park Mielec o powierzchni zabudowy min 3,2 ha. Wysłano w dniu 4.04.2013 r. zapytanie ofertowe do trzech podmiotów mogących zaoferować działkę spełniającą kryteria. W wyniku postępowania wpłynęła jedna oferta firmy [...] na działki o powierzchni 4,0 ha spełniające wskazane w zapytaniu ofertowym

² Dz.U.2013.907 ze zm.

³ Dz.U z 94, poz. 1037

⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 782) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze

kryteria na kwotę 1.950 tys. zł (netto). Na zakup działki z ww. firmą zawarta została umowa z dnia 10.06.2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 157 – 160, 406)

- budowa hali produkcyjnej wraz z częścią socjalno-biurową:

Przeprowadzono 1 postępowanie ofertowe na generalne wykonawstwo. Procedura obejmowała zwrócenie się z zapytaniem ofertowym do 3 firm (działających na rynku lokalnym Mielca i okolic). Upubliczniono zapytania ofertowe wywieszając je na tablicy ogłoszeń Spółki YASA. Złożone oferty zawierały: nazwę i adres oferenta, opis, wartość oferty oraz termin ważności. Spółka YASA wskazywała kryteria wyboru dostawców, zgodnie z warunkami podanymi w § 13 ust. 4 umowy o dofinansowanie Projektu. Jedyne kryterium wyboru stanowiła cena. Sporządzano „Protokół wyboru oferty z dnia 27.05.2013 r., w którym ujawniano/zestawiano oferentów i proponowane przez nich ceny. W toku postępowania z 3 ofert wybrano najkorzystniejszą cenowo, tj. ofertę firmy [...] ⁵ na kwotę 6.375 tys. zł. W wyniku przeprowadzonej procedury ofertowej – związanej z wyborem wykonawcy robót - zawarto umowę nr 2/2013 z dnia 1.07.2013 r. na wykonanie prac budowlanych na łączną kwotę – 6.375 tys. zł (netto).

(dowód: akta kontroli str. 161 – 197)

- wyposażenie Centrum Badawczo – Rozwojowego – zakup maszyn i urządzeń

Z dokumentacji ofertowej dotyczącej 14 postępowań (na zakup pozycji 15 maszyn i urządzeń oraz oprogramowania), wynikało, że zamówienia i zakupy maszyn i urządzeń do produkcji przeprowadzono w okresie realizacji Projektu, tj. w latach 2013 - 2014 - wyłącznie na rynkach europejskich (Niemcy, Austria, Malta, Polska). W celu udokumentowania postępowania ofertowego zwracano się do trzech potencjalnych dostawców z prośbą o przedłożenie oferty cenowej na urządzenie według specyfikacji opisywanej w zapytaniu ofertowym. Zapytanie upubliczniano w siedzibie Spółki YASA. Na podstawie zapytań ofertowych uzyskano trzy oferty cenowe.

Szczegółowemu badaniu poddano największe z postępowań obejmujące zakup urządzenia: 5 osiowej strefy obróbczej dla testów i serii próbnych typu Grob G550. Wysłano zapytanie ofertowe (4.06.2013 r.) do trzech potencjalnych dostawców. Upubliczniono zapytanie ofertowe w siedzibie Spółki YASA. W dniach 7 – 12.06.2013 r. otrzymano trzy oferty cenowe. W dniu 14.06.2013 r. sporządzono protokół wyboru oferty wybierając niemiecką firmę [...] ⁶, która przedstawiła ofertę cenową na kwotę 4.707.296,63 EURO (którą przeliczono na kwotę 20.031,9 tys. zł według kursu średniego NBP z dnia wystawienia oferty). Pozostałe oferty to wartości cenowe: nr 2 – 5.458.982,59 EURO, i nr 3 – 5.247.149,70 EURO. Wysłano zamówienie (19.06.2013 r.) do dostawcy. Pierwsza strefa (maszyna) została dostarczona zgodnie z fakturą nr 94000301 z dnia 17.10.2013 r. (dokument OT na 31.12.2013 r.), a druga zgodnie z fakturą nr 90042919 z dnia 9.04.2014 r. (dokument OT na 30.09.2014 r. ze względu na termin oddania maszyny do użytku).

(dowód: akta kontroli str. 198 – 262)

zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie ujawnienia nazwy przedsiębiorcy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁵ j.w.

⁶ j.w.

Ustalono
nieprawidłowości

Ocena
częstkowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

4. Zgodność realizacji Projektu z warunkami umowy o dofinansowanie oraz osiągnięcie celów Projektu określonych we wniosku o dofinansowanie

Opis stanu
faktycznego

W kontroli ustalono, że w trakcie realizacji Projektu na wniosek Spółki YASA IW/IP II wprowadziła zmiany umowy o dofinansowanie wraz harmonogramem rzeczowo – finansowym w formie 7 aneksów (ostatni z 29.07.2014 r.).

Wykonanie poszczególnych poniżej wymienionych dwóch zadań Projektu nie przekroczyło kwot oraz terminów wskazanych w umowie i w obowiązującym harmonogramie, tj.

- działka budowlana o powierzchni 4 ha została zakupiona na podstawie 2 faktur, tj. nr PV/BIKGK/000001/2013 z 29.04.2013 r. na kwotę 195 tys. zł i nr PV/BIKGK/000002/2013 z 10.06.2013 r. na kwotę 1.755 tys. zł. Jako wydatek kwalifikowalny przez IW/IP II została uznana kwota 487,5 tys. zł (1 ha) określona w harmonogramie rzeczowo – finansowym,

- zakup 15 pozycji maszyn i urządzeń wraz z pakietami oprogramowania będących wyposażeniem Centrum Badawczo – Rozwojowego na łączną kwotę 47.783,6 tys. zł (37 faktur), które przyjęte zostały na stan ewidencyjny Spółki YASA. Ustalony w harmonogramie rzeczowo-finansowym Projektu limit wydatków kwalifikowalnych z przeznaczeniem na zakupy maszyn i urządzeń wynosił 47.262,5 tys. zł

(dowód: akta kontroli str. 198 - 262)

Stwierdzono, że Spółka YASA dokonała zmiany ustalonego w umowie o dofinansowanie wskaźnika produktu z kategorii 2 „Budowa budynku wraz z infrastrukturą techniczną” poprzez zwiększenie powierzchni hali produkcyjno – magazynowej wraz z zapleczem socjalno – biurowym z 2.000 m² do 2.730 m². Zmieniona powierzchnia użytkowa wykazana została w zatwierdzonym decyzją nr 11/2013 z dnia 30.04.2013 r. projekcie budowlanym (decyzja pismem Spółki YASA z 24.05.2013 r. przekazana została do IW/IP II).

Ustalono, że Spółka YASA nie dotrzymała - obowiązującego wg § 10 ust. 3 umowy o dofinansowanie Projektu – terminu wystąpienia do IW/IP II z wnioskiem o aneks dotyczący zmiany powierzchni hali produkcyjno – magazynowej wraz z zapleczem socjalno – biurowym z 2.000 m² do 2.730 m². Spółka YASA (pismem z 25.09.2014 r.) wystąpiła do IW/IP II z wnioskiem o aneks dotyczący m.in. zmiany wskaźnika produktu „budynek wraz z infrastrukturą techniczną” określony we wniosku i harmonogramie o powierzchni 2000 m² na powierzchnię 2.730 m². Wniosek uzasadniono planowanym zwiększeniem zatrudnienia docelowo do 120 osób (w Projekcie zakładano 21 miejsc pracy). Do czasu zakończenia niniejszej kontroli IW/IP II nie podpisała wnioskowanego aneksu.

(dowód: akta kontroli str.263 – 277, 434 – 446)

NIK pismem z dnia 20.11.2014 r. wystąpiła do IW/IP II o informację dotyczącą oceny zmiany ustalonego w umowie o dofinansowanie wskaźnika produktu z kategorii 2 „budowa budynku wraz z infrastrukturą techniczną” poprzez zwiększenie powierzchni z 2.000 m² do 2.730 m² w odniesieniu do zasad dofinansowania

poddziałania 4.5.2 PO IG. W odpowiedzi IW/IP II poinformowała, że wniosek Spółki YASA o zmianę umowy o dofinansowanie, po przesłaniu stosownych wyjaśnień pozostaje w toku rozpatrywania.

(dowód: akta kontroli str. 448 – 451)

W wyjaśnieniu Pani Aneta Cieśla Prokurent Spółki YASA podała, że przygotowując rozliczenie końcowe inwestycji przeanalizowane zostały wszystkie zapisy wniosku o dofinansowanie w zakresie wypełniania wskaźników produktu i rezultatu. W związku z tym w dniu 25.09.2014 r. wystąpiono do IW/IP II z wnioskiem o dokonanie korekty wskaźnika produktu, uznając to za zwykłe przeoczenie, które nie zostało zweryfikowane przy poprzednich wnioskach o aneks.

(dowód: akta kontroli str.434 – 446)

W związku z wykonaniem zadania „budowa Centrum Badawczo – Rozwojowego (hali produkcyjnej wraz z zapleczem socjalno – biurowym o powierzchni 2.730 m²) - wykonawca robót budowlanych firma [...]”⁷ wystawił 6 faktur na kwotę 6.375 tys. zł (netto). Stwierdzono, że ustalony w harmonogramie rzeczowo-finansowym Projektu limit wydatków kwalifikowalnych dla inwestycji budowlanej – wynosił 5.400 tys. zł. Pozostała różnica w kwocie 975 tys. zł pokryta została ze środków własnych Spółki YASA. Według przedłożonych do refundacji rachunków, jako kwalifikowalne uznano wydatki w wysokości 5.400 tys. zł (wnioski o płatność WNP-POIG.04.05.02-00-078/12-03 i WNP-POIG.04.05.02-00-078/12-04). We wnioskach o płatność podawano powierzchnię 2.000 m² (wynikającą z tabel wskaźników określoną w pkt.11 Biznes planu). Wydatki dotyczące robót budowlanych przedstawione we wnioskach o płatność jako kwalifikowalne ustalono do wysokości przysługującego limitu określonego w tabeli 20 wniosku o dofinansowanie (ostatnią fakturą kwalifikowalną częściowo do wysokości przyznanego limitu wydatków kwalifikowalnych na halę produkcyjną była faktura nr FA/46/11/2013 ujęta we wniosku o płatność nr 4).

(dowód: akta kontroli str. 280 – 378)

Wartość wybudowanego Centrum Badawczo Rozwojowego (budynek hali produkcyjnej z zapleczem biurowo-socjalnym o powierzchni 2.730 m²) przyjętej przez Spółkę YASA na stan środków trwałych wynosiła 6.925,2 tys. zł. Początkową wartość środka trwałego – *hala produkcyjna z zapleczem biurowym* – zapisano w urządzeniach księgowych w wysokości 6.925,2 tys. zł (netto). Księgowa wartość hali wynikała z przeksięgowania na środek trwały – zgodnie z zakładowym planem kont – innych kwot zwiększających jej wartość, przykładowo: nadzór inwestorski, odsetek od kredytu itp.

(dowód: akta kontroli str. 157 - 262)

W wyjaśnieniu Pani Aneta Cieśla Prokurent Spółki YASA podała, że na obecnym etapie beneficjent nie dokonywał okresowych ocen efektywności projektu ponieważ projekt dopiero się zakończył od strony inwestycyjnej i trwają działania związane osiągnięciem zaplanowanych efektów w postaci rezultatów. Oceny efektywności (oceny stopnia realizacji wskaźników rezultatu) będą prowadzone w okresach półrocznych począwszy od stanu na dzień 31.12.2014 r. – ocena zaplanowana do 31.01.2015 r. ze względu na niezbędny czas zebrania danych, w tym danych finansowych. Na obecnym etapie (zakończenie realizacji projektu)

⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 782) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie ujawnienia nazwy przedsiębiorcy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

możliwe było wyłącznie osiągnięcie celów w postaci wskaźników produktu. Ze wskaźników rezultatu tylko wskaźnik zatrudnienia „liczba miejsc pracy” zaplanowano do osiągnięcia na rok 2014 – zaplanowano 10 osób/etatów. Pozostałe wskaźniki uzależnione są od funkcjonowania projektu i zaplanowano je do osiągnięcia i pomiaru na 2015 r. Opisany wskaźnik zatrudnienia „liczba miejsc pracy” na 30.09.2014 r. osiągnął wartość 48 osób i tym samym ponad dwukrotnie przekroczył zaplanowaną na 2015 rok wartość docelową. Pozostałe cele zaplanowano na 2015 rok.

(dowód: akta kontroli str. 278 - 279)

Na podstawie dokumentacji dotyczącej Projektu ustalono, że produkt, który ma zostać wdrożony to „usługa badawczo-rozwojowa implementacji technologii obróbki materiałowej Cryogenics”. Do czasu zakończenia niniejszej kontroli usługa ta nie podlegała wdrażaniu – zgodnie z harmonogramem (wskaźniki rezultatu) została zaplanowana do uruchomienia w 2015 r. Spółka YASA podjęła zlecenia związane z wdrożeniem usługi dotyczące opracowania dokumentacji oraz przygotowania produkcji małych serii z wykorzystaniem technologii obróbki materiałowej „Cryogenics”. Przedsiębiorca przeprowadzał szczegółowe analizy dotyczące zasadności stosowania technologii i jej efektywności na bazie istniejącego parku maszynowego w celu pozyskania nowych klientów na 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 278 - 279)

W kontroli ustalono, że w ramach Projektu złożono 10 wniosków o płatność, w których wykazano wydatki kwalifikowane określone wnioskiem i umową o dofinansowanie, tj.:

- wniosek o płatność nr 1 – 15.07.2013 r. – wniosek o wypłatę zaliczki w kwocie 9.980 tys. zł,
- wniosek o płatność nr 2 – 17.07.2013 r. – wniosek o refundację poniesionych wydatków. Kwota wydatków kwalifikowanych: 487,5 tys. zł, kwota otrzymanego dofinansowania 341,2 tys. zł,
- wniosek o płatność nr 3 – 30.09.2013 r. – wniosek o refundację poniesionych wydatków. Kwota wydatków kwalifikowanych: 5.793,5 tys. zł, kwota otrzymanego dofinansowania 4.055,5 tys. zł,
- wniosek o płatność nr 4 – 30.11.2013 r. – wniosek o refundację poniesionych wydatków. Kwota wydatków kwalifikowanych: 13.431,2 tys. zł, kwota otrzymanego dofinansowania 9.401,8 tys. zł,
- wniosek o płatność nr 5 – 30.12.2013 r. – wniosek rozliczający zaliczkę otrzymaną w wysokości 9.980 tys. zł w ramach wniosku o płatność nr 1. Kwota wydatków kwalifikowanych: 14.257,2 tys. zł,
- wniosek o płatność nr 6 – 13.01.2014 r. – wniosek o wypłatę zaliczki w kwocie 7.441 tys. zł,
- wniosek o płatność nr 7 – 7.05.2014 r. – wniosek o refundację poniesionych wydatków. Kwota wydatków kwalifikowanych: 5.110,9 tys. zł, kwota otrzymanego dofinansowania 3.577,6 tys. zł,
- wniosek o płatność nr 8 – 3.06.2014 r. – wniosek o refundację poniesionych wydatków. Kwota wydatków kwalifikowanych: 782,2 tys. zł, kwota otrzymanego dofinansowania 547,6 tys. zł,
- wniosek o płatność nr 9 – 13.07.2014 r. – wniosek rozliczający zaliczkę otrzymaną w wysokości 7.441 tys. zł w ramach wniosku o płatność nr 6. Kwota wydatków kwalifikowanych: 10.630 tys. zł,
- wniosek o płatność nr 10 – 30.09.2014 r. – wniosek o refundację poniesionych wydatków – płatność końcowa. Kwota wydatków kwalifikowanych: 2.657,5 tys. zł,

kwota dofinansowania 1.860,2 tys. zł (Spółka YASA do czasu zakończenia niniejszej kontroli nie otrzymała dofinansowania – wniosek w trakcie oceny).

(dowód: akta kontroli str. 280 - 378)

Stwierdzono, że w związku z realizacją Projektu Spółka YASA nie wносиła protestu w sprawie uznania przez IW/IP II części wydatków za niekwalifikowane (dotyczyło to wydatków na zakup działki budowlanej). W odniesieniu do ww. 10 wniosków - płatność następowała w okresie do 60 dni od daty złożenia wniosku. Spółka YASA nie wносиła zastrzeżeń, co do terminowości rozpatrywania wniosków o płatność i przekazywania środków. Spółka YASA nie korzystała z jednoczesnego finansowania Projektu ze źródeł EFRR i EFS.

(dowód: akta kontroli str. 279)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono że Spółka YASA nie dotrzymała - obowiązującego wg § 10 ust. 3 umowy o dofinansowanie Projektu – terminu wystąpienia do IW/IP II z wnioskiem o aneks dotyczący zmiany wskaźnika produktu z kategorii 2 „budowa budynku wraz z infrastrukturą techniczną” z 2.000 m² do 2.730 m².

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli wobec trwającego procesu uzgadniania z IW/IP II zmienionego wskaźnika produktu z kategorii 2 „Budowa budynku wraz z infrastrukturą techniczną” odstępuje od oceny zgodności realizacji umowy o dofinansowanie w tym zakresie.

5. Prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowości dotyczącej Projektu, rozliczanie Projektu, informacja i promocja pomocy unijnej, archiwizacja i dokumentacja Projektu.

Opis stanu
faktycznego

W ramach funkcjonującego w Spółce YASA systemu księgowego (zarządzenie Prezesa Zarządu w sprawie zakładowego planu kont z 30.11.2011 r. oraz aneks do zarządzenia z 8.08.2013 r. w związku z realizacją Projektu) utworzono konta analityczne zespołu 080 i 010 oraz 850 pozwalające na ewidencje, rozliczenie i przygotowanie sprawozdania z zakresu wszystkich operacji gospodarczych związanych z realizowanym Projektem.

Wpływ płatności (z MG) ewidencjonowano na koncie 850 – dotacje, tworząc dwa odrębne konta analityczne: dotacje – hala 850 – 02 i dotacje – maszyny 850-03.

Wydatki związane z realizacją Projektu ewidencjonowano poprzez następujące konta analityczne:

010-01 – grunty,

010-02 – 01 – budynek Centrum Badawczo – Rozwojowego

010-03-2 – środki trwałe – maszyny i urządzenia zakupione w ramach umowy o dofinansowanie (zakup maszyn w 100% koszty kwalifikowane),

080-02-1 – wydatki kwalifikowane – budowa hali,

080-02-2 – wydatki niekwalifikowane – budowa hali,

Ewidencja na ww. kontach analitycznych pozwalała na identyfikację operacji zarejestrowanej na dokumencie poprzez przeniesienie do ewidencji numeru identyfikacji księgowej odnotowanego na dowodzie, danych dokumentu (numer, data).

(dowód: akta kontroli str. 379 - 390)

Przedkładając wnioski o płatność Spółka YASA dołączała rachunki/faktury – dowody wykonania wydatków. Łącznie przedłożono 10 wniosków o płatność (2 płatności zaliczkowe, 2 rozliczenia zaliczek, 5 refundacyjnych i 1 o płatność końcową) łącznie przedłożono 44 dowody księgowe wraz z załącznikami na kwotę 54.915,2 tys. zł, w

tym wydatki kwalifikowane 53.150 tys. zł. W ramach płatności zaliczkowych i pośrednich Spółka YASA otrzymała do 30.09.2014 r. kwotę 35.524,7 tys. zł. Do czasu zakończenia niniejszej kontroli pozostała do wypłaty płatność końcowa w kwocie 1.860,3 tys. zł (5% łącznej kwoty dofinansowania Projektu wg umowy).

(dowód: akta kontroli str. 280 - 378)

Na podstawie analizy 44 dowodów księgowych związanych z realizacją Projektu (5 faktur za roboty budowlane, 2 faktury za zakup działki i 37 faktur od dostawców wyposażenia Centrum Badawczo - Rozwojowego) ustalono, że:

- zapisy na dowodach księgowych – identyfikacja księgowa dowodu – korespondowały z zapisami zarejestrowanymi w ww. kontach analitycznych,
- Spółka YASA dysponowała: w przypadku robót budowlanych – protokołami odbiorów końcowych lub częściowych lub szczegółowym wykazem wykonanych robót, stanowiącymi załącznik do przedkładanych rachunków,
- odbiór i uruchomienie zakupionych maszyn było potwierdzone protokołami odbioru. Do dowodów księgowych – w przypadkach ostatecznego odbioru budowy lub odbiorów dostarczonych urządzeń i maszyn - dołączano dowód OT,
- faktury i rachunki stanowiące podstawę wniosków o dofinansowanie obejmowały wyłącznie działania ujęte w Projekcie – opis na fakturach odnosił się do określonej pozycji ujętej w harmonogramie rzeczowo- finansowym,
- płatności na rzecz wykonawców i dostawców realizowano wyłącznie poprzez rachunki bankowe beneficjenta. Bank przekazywał środki bezpośrednio na rachunek dostawcy lub wykonawcy – przedkładając Spółce YASA potwierdzenia transakcji lub zapłaty,

(dowód: akta kontroli str. 391 - 405)

- wszystkie faktury, na podstawie których ubiegano się w IW/IP II o płatności – były wystawione w okresie kwalifikowalności Projektu tj. od dnia 1 lipca 2012 r. do dnia 30 września 2014 r. Pierwsza płatność w ramach Projektu została dokonana w dniu 26.04.2013 r. i dotyczyła faktury nr PV/BIKGK/000001/2013 na kwotę 195 tys. zł zapłata za działkę budowlaną stanowiącą składnik inwestycji (zgodnie z refundacyjnym wnioskiem o płatność nr 2). Ostatnia płatność w ramach Projektu w kwocie 356,2 tys. zł została dokonana w dniu 18.09.2014 r. i dotyczyła zapłaty za maszynę Grob G550 według następujących faktur: 90044993, 90045670, 20140918 (zgodnie z refundacyjnym wnioskiem o płatność nr 10 – płatność końcowa).

Nie stwierdzono dokumentów finansowych w ramach Projektu – datowanych poza ww. okresem kwalifikowalności,

- dział finansowy Spółki YASA zgromadził i udostępnił pełną dokumentację finansową potwierdzającą dokonanie zakupów w ramach Projektu, w tym zakupów istotnych dla Projektu – dokonywanych na rynkach europejskich. Dysponowano oryginalnymi fakturami w obcych językach (niemiecki, włoski) wraz z odpowiednim, uwierzytelnionym tłumaczeniem na język polski. Do ww. faktur dołączono protokoły odbioru/uruchomień urządzenia, dowody OT i potwierdzenia bankowych transakcji – dowody płatności.

(dowód: akta kontroli str. 154)

Warunek zawarty w § 12 ust. 22 umowy o dofinansowanie zobowiązywał Spółkę YASA do przechowywania danych i dokumentów związanych z realizacją Projektu, co najmniej 10 lat od dnia wejścia umowy w życie. Ustalono, że dokumenty w formie papierowej i elektronicznej przechowywano w szafach, w dziale księgowości Spółki YASA. Budynek, w który znajdowały się przedmiotowe dokumenty był obiektem zamkniętym, zabezpieczonym elektronicznie, podobnie jak poszczególne jego pomieszczenia.

Stwierdzono, że przed wejściem do budynku Spółki YASA zainstalowano tablicę informacyjną, w formie przewidzianej przez dyspozycję § 10 ust. 3 umowy o dofinansowanie – informującą opinię publiczną o fakcie otrzymania dofinansowania na realizację Projektu z funduszy Unii Europejskiej. Każda z maszyn produkcyjnych - zakupiona w ramach Projektu, została zaopatrzona w logo – informację o dofinansowaniu zakupu z funduszy „unijnych” (trwale naklejki).

(dowód: akta kontroli str. 279)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸, wnosi o:

- uzgodnienie z IW/IP II zmienionego zakresu zadania (wskaźnik produktu z kategorii 2 „Bodowa budynku wraz z infrastruktura techniczna”) w ramach Projektu „Utworzenie Centrum Badawczo – Rozwojowego YASA”, poprzez zawarcie stosownego aneksu do umowy.

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia grudnia 2014 r.

Kontroler

Alina Walenia
Główny specjalista k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie
Dyrektor

Wiesław Motyka

⁸ Dz.U. z 2012 r., poz.82

podpis

Podpis